

Innst. 333 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument 8:130 S (2009–2010)

Innstilling fra næringskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Oskar Jarle Grimstad, Tord Lien, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om å tillate økt fangst av kongekrabbe

Til Stortinget

Sammendrag

Kongekrabben er en introdusert art i norske farvann og utbreder seg stadig. Tall fra Artsdatabankens faktaark nr. 85 sier at bestanden har hatt en jevn vekst fra 2,9 millioner individer i 2001 til 4,3 millioner individer i 2006. Kongekrabben er i Artsbankens svarteliste for 2007 vurdert til kategorien «Høy risiko» som er den sterkeste kategorien når det gjelder økologisk risiko. Det fryktes at kongekrabben sprer seg mot sør og at den samtidig ødelegger faunaen på norsk havbunn.

Forslagsstillerne er enig i at man skal ha en føre-var-holdning knyttet til mulige effekter på økosystemet, og mener at det innebærer å sikre en lavest mulig bestand av kongekrabbe. For forslagsstillerne er det derfor vanskelig å forstå bakgrunnen for hvorfor regjeringen nå ønsker å flytte grensene for det kommersielle fisket, slik at kongekrabben får større mulighet til å spre seg. Forslagsstillerne mener at man ikke skal endre grensene for det regulerte området. Slike endringer som regjeringen legger opp til, skaper usikkerhet og fravær av langsiktige investeringer.

Forslagsstillerne mener på denne bakgrunn at med den markedsverdien kongekrabben har, og i et føre-var-perspektiv, er det mest riktig å sikre en lav

bestand mens man venter på konklusjoner fra forskningsmiljøet.

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen åpne for å øke det kommersielle fisket av kongekrabbe, for å redusere bestanden til et bærekraftig nivå.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Lillian Hansen, Arne L. Haugen, Ingrid Heggø og lederen Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold, Harald T. Nesvik og Torgeir Trældal, fra Høyre, Svein Flåtten, Frank Bakke Jensen og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Alf Egil Holmelid, fra Senterpartiet, Irene Lange Nordahl, og fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide, viser til Representantforslag 8:130 S (2009–2010) fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Oskar Jarle Grimstad, Tord Lien, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om å åpne for å øke det kommersielle fisket av kongekrabbe, for å redusere bestanden til et bærekraftig nivå.

Komiteen viser til at det under Stortingets behandling av St.meld. nr. 40 (2006–2007), Innst. S. nr. 143 (2007–2008), var bred enighet om et «føre-var»-perspektiv når det gjelder de effekter på økosystemet som kongekrabbens inntreden kan få, men at dette må balanseres med hensynet til næringsaktører og kystsamfunn i områder hvor kongekrabben allerede er etablert. Komiteen viser videre til at det var Stortingets hovedmål under behandlingen av

St.meld. nr. 40 (2009–2010) å begrense en videre spredning av kongekrabbe i norske havområder for å oppnå en lavest mulig bestand utenfor de kommersielle fangstområder.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Stortinget i Innst. S. nr. 143 (2007–2008) sluttet seg til en målsetting om å begrense en videre spredning av kongekrabbe i norske havområder, og sikre en lavest mulig bestand utenfor det kvoteregulerte området øst for 26 grader Øst. Innenfor det kvoteregulerte området skal bestanden forvaltes på en måte som legger til rette for næringsaktivitet og sysselsetting i området.

Flertallet viser videre til at reguleringer av den kvoteregulerte fangsten er gjenstand for årlige høringer i næringen, i tråd med Stortingets vedtak. Flertallet er kjent med at Fiskeridirektoratet nylig har avsluttet årets høringsrunde, der det foreslås justerte grenser for det kvoteregulerte området, med bakgrunn i den todelte forvaltningen av kongekrabbe som er lagt til grunn i St.meld. nr. 40 (2006–2007). Flertallet viser videre til statsråd Lisbeth Berg-Hansens brev til komiteen datert 20. mai 2010 (vedlagt), der det fremgår at direktoratet nå vil oversende sitt forslag til departementet, som så vil ta stilling til spørsmålet om kvotestørrelse og en eventuell justering av grensene for det regulerte området. Flertallet har merket seg at statsråden i denne forbindelse også vil vurdere nye forskningsresultater knyttet til økosystemeffektene av kongekrabben.

Flertallet viser for øvrig til Innst. S. nr. 143 (2007–2008), som la til grunn at føre-var-perspektivet og usikkerheten om kongekrabbens innvirkning på økosystemet innebærer at forvaltningen av kongekrabbe bør evalueres etter fem år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det målet må stå fast i de nye reguleringsbestemmelsene i forvaltningsmodellen som nå er under utarbeiding, og registrerer at signalene fra regjeringen også går i den retning. Disse medlemmer peker på at det allerede ved behandlingen av denne St.meld. nr. 40 (2006–2007) hersket en betydelig usikkerhet om kongekrabbens innvirkninger på økosystemet. Disse medlemmer viser i den anledning til at forskermiljøer har påvist klare funn av skadet bunnfauna i Varangerfjorden og at disse funn skyldes introduksjonen av kongekrabbe i området. Disse medlemmer mener at kunnska-

pen om skader på bunnfauna burde vært en sentral del av høringsgrunlaget for de nye reguleringsbestemmelsene i forvaltningsmodellen for kongekrabbe, og at det burde vært tatt initiativ til en økt forskningsinnsats for å sikre ytterligere kunnskap om dette.

Disse medlemmer mener at det forslag som nå foreligger til nye reguleringsbestemmelser i forvaltningsmodellen vil gi et enklere forvaltningsregime, men at utvidelsen av det kommersielle området forutsetter økninger både i antall tillatelser og i størrelsen på kvoter, slik at det kan sikres best mulig økonomisk bærekraft i selve fisket og at bestanden av kongekrabbe i dette området reduseres til et bærekraftig nivå slik også intensjonen i representantforslaget er.

Disse medlemmer forutsetter at de nye reguleringsbestemmelsene vil bli løpende evaluert og at resultatene blir fremlagt for Stortinget på egnet måte.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, foreslår at dokumentet vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener at det med bakgrunn i kongekrabbens markedsverdi, samt i et føre-var-perspektiv når det gjelder artens eventuelle negative virkninger på kort eller lang sikt på opprinnelig fauna i områder arten har sin utbredelse, er riktig og nødvendig å sikre en lav bestand av kongekrabbe langs Norskekysten uavhengig av hvorvidt det foreligger konklusjoner fra forskermiljøet på nåværende tidspunkt.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen åpne for å øke det kommersielle fisket av kongekrabbe, for å redusere bestanden til et bærekraftig nivå.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag

Stortinget ber regjeringen åpne for å øke det kommersielle fisket av kongekrabbe, for å redusere bestanden til et bærekraftig nivå.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Høyre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:130 S (2009–2010) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Oskar Jarle Grimstad, Tord Lien, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om å tillate økt fangst av kongekrabbe – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 8. juni 2010

Terje Aasland

leder

Frank Bakke Jensen

ordfører

Vedlegg

Brev fra Fiskeri- og kystdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 20. mai 2010

Dokument 8:130 S (2009–2010) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Oskar Jarle Grimstad, Tord Lien, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om å tillate økt fangst av kongekrabbe

Jeg viser til brev datert 6. mai som er oversendt 10. mai 2010 fra Stortingets næringskomite, hvor det bes om en vurdering av Dokument 8:130 S (2009–2010) fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Oskar Jarle Grimstad, Tord Lien, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal. I dokumentet fremmes det følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen åpne for å øke det kommersielle fisket av kongekrabben, for å redusere bestanden til et bærekraftig nivå.»

Forvaltningen av kongekrabbe

Dagens forvaltning av kongekrabbe er basert på St.meld. nr 40 (2006–2007) *Forvaltning av kongekrabbe*, som Stortinget behandlet i mars 2008. Det ble i stortingsmeldingen uttrykt at *«Regjeringen ønsker – i et føre-var-perspektiv – å rette oppmerksomheten mot eventuelle effekter på økosystemet som følge av kongekrabbens inntreden, samtidig som det må tas hensyn til næringsaktører og kystsamfunn i områder hvor kongekrabben allerede er etablert»*. På denne bakgrunn sluttet Stortinget seg til en målsetting om å begrense en videre spredning av kongekrabbe i norske havområder, og sikre en lavest mulig bestand av kongekrabbe utenfor det kvoteregulerte området øst for 26°Ø. Innenfor det kvoteregulerte området skal bestanden forvaltes på en måte som legger til rette for næringsaktivitet og sysselsetting i dette området.

Som lagt til grunn i stortingsmeldingen vil det ikke være mulig å stanse spredningen av en slik marin art, og målet er derfor å begrense spredningen gjennom ulike tiltak. Utenfor det kvoteregulerte området er det fri fangst av kongekrabbe og forbudt å gjenutsette levende kongekrabbe. Erfaringene har imidlertid vist at kun den største krabben som er av kommersiell interesse blir ilandført, mens småkrabber – som det er mest av ved etablering i nye områder – ikke blir beskattet. Bare en liten andel av bestanden består av store krabber av kommersiell verdi. Som et tiltak for større beskatning har derfor Fiskeri- og

kystdepartementet satt av 5 millioner kroner til innleie av fartøy for nedfangsting av kongekrabbe vest for 26°Ø. Denne ordningen administreres av Fiskeridirektoratet, og de innleide fartøyene har nylig startet fisket.

Det har på ingen måte vært lagt opp til at lønnsomheten i den frie fangsten etter kongekrabbe skal være varig. I så fall måtte fisket reguleres slik at det kun høstes et overskudd av voksne krabber. Næringsaktører som har basert seg på den frie fangsten må derfor forvente redusert lønnsomhet, etter hvert som de store krabbene blir nedfisket.

Bakgrunnen for at det nå har vært på høring forslag til justerte grenser er målsettingen om at bestanden innenfor det regulerte området skal forvaltes på en måte som sikrer næringsaktivitet og sysselsetting i området. Stabilitet og langsiktig lønnsomhet skal være å finne i den regulerte fangsten, og det er for å oppnå dette at Fiskeridirektoratet har foreslått en justering av grensene for det kvoteregulerte området.

I den kommersielle fangsten i det regulerte området beskattes kun krabber over et gitt minstemål. Når Havforskningsinstituttet i den siste bestandsrapporten har anbefalt at det ikke åpnes for kommersiell fangst i det regulerte området denne sesongen, er det fordi beregningene viser at bestanden av krabber over minstemålet er på et relativt lavt nivå. Det ble sist høst avdekket et omfattende ulovlig fiske etter kongekrabbe innenfor det regulerte området, landet til mottaksanlegg som om det var fangstet utenfor dette området. Dette har sannsynligvis bidratt til at bestanden av store krabber er betydelig redusert i det regulerte området. På bakgrunn av anbefalingen fra Havforskningsinstituttet er det vanskelig å se at en økt beskatning av kongekrabbe i det kvoteregulerte området vil gi en mer bærekraftig forvaltning.

Reguleringer i den kvoteregulerte fangsten er gjenstand for årlige høringer i næringen. Fiskeridirektoratet har nylig avsluttet årets høringsrunde, og direktoratet vil oversende sitt endelige forslag til Fiskeri- og kystdepartementet innen 21. mai. Jeg vil deretter vurdere spørsmålet om kvotestørrelse og en eventuell justering av grensene for det regulerte området. I denne vurderingen vil jeg også vurdere nye forskningsresultater knyttet til økosystemeffektene av kongekrabben.